

Utvärderingsberättelse 2022

Revisionsnämnden i Kyrksläotts kommun

Till
kommunfullmäktige
3.5.2023

Innehållsförteckning

1.	Revisionsnämndens verksamhet	1
1.1	Sammansättning.....	1
1.2	Revisionsnämndens uppgifter och verksamhet	1
2.	Sammandrag av slutsatserna av och rekommendationerna i utvärderingsberättelsen	3
3.	Behandling av revisionsnämndens utvärderingsobservationer från året innan	5
4.	Utvärdering av uppnåendet av de ekonomiska målen	10
4.1	Strategimåtarna för ekonomin	13
5.	Investeringar.....	16
5.1	Förverkligade investeringar	17
6.	Utvärdering av uppnående av verksamhetsmålen.....	20
6.1	Gemensamma tjänster	20
6.2	Vård- och omsorgsnämnden	21
6.3	Serviceområdet för bildning och fritid	23
6.4	Serviceområdet för samhällsteknik.....	27
6.5	Kyrksläotts Hyresbostäder Ab	30
7.	Fokusområden för utvärderingsåret	32
7.1	Kommunens personal.....	32
7.2	Riskhantering och intern kontroll.....	34
7.3	Kyrksläotts vatten	35

1. Revisionsnämndens verksamhet

1.1 Sammansättning

Revisionsnämndens ledamöter och deras personliga ersättare under berättelseåret:

Ordinarie medlem	Personlig ersättare
Ulla Seppälä, ordförande	Vesa Hirvonen
Jerri Kämpe-Hellenius, vice ordförande	Eja Björkqvist
Katri Aula	Kimmo Collander
Sea Eklund	Miira Heiniö
Saara Mattero	Sami Sailo
Birkitta Salonen	Ramon Dibbets
Teppo Suontakanen	Sisko Päiviö-Laitinen
Matti Tanskanen	Juha Isotupa
Tuomo Tiitinen	Elina Malmberg

Tabell 1: Revisionsnämndens sammansättning

Jäv och bindningar för ledamöter i revisionsnämnden

Ledamöterna i revisionsnämnden har anmält följande jäv och bindningar:

2. Ulla Seppälä, förtroendevald
3. Jerri Kämpe-Hellenius, förtroendevald
4. Katri Aula, inga bindningar
5. Sea Eklund, ersättare i direktionen för affärsverket Kyrksläotts vatten, ersättare i centralvalnämnden, god man vid fastighetsförrättning
6. Saara Mattero, inga bindningar
7. Birkitta Salonen, ledamot i styrelsen för Pomoväst rf
8. Teppo Suontakanen, nämndeman i tingsrätt
9. Matti Tanskanen, inga bindningar
10. Tuomo Tiitinen, ersättare i styrelsen för Stiftelsen för Kyrksläotts servicecentral

1.2 Revisionsnämndens uppgifter och verksamhet

Revisionsnämndens uppgifter fastställs i kommunallagen, § 121 enligt följande:

1. bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om,
2. bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och kommunkoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt,
3. bedöma hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt den gällande ekonomiplanens tillräcklighet, om kommunens balansräkning visar underskott som saknar täckning,
4. se till att granskningen av kommunen och dess dottersammanslutningar samordnas,
5. övervaka att skyldigheten enligt 84 § att redogöra för bindningar iakttas och tillkännage redogörelserna för fullmäktige,
6. för kommunstyrelsen bereda ett förslag till bestämmelser om nämndens uppgifter i förvaltningsstadgan samt till budget för utvärderingen och granskningen.

Revisionsnämnden gör upp en utvärderingsplan och lämnar för varje år fullmäktige en utvärderingsberättelse som innehåller resultaten av utvärderingen. År 2022 låg tyngdpunkten i revisionsnämndens utvärdering på vård- och omsorgssektorn, inter kontroll och koncernkontroll, affärsverket Kyrklätts vatten samt personalen och arbetshälsan.

Revisionsnämnden har för att utföra sin uppgift satt sig in i budgeten för år 2022 och ekonomiplanen för åren 2023–2024, bokslutet för år 2022 och verksamhetsberättelsen, revisionens rapporter och övriga handlingsmaterial i kommunen. Revisionsnämnden har hört kommunstyrelsens ordförande, ledande tjänsteinnehavare och arbetstagare och bekantat sig med de valda prioriteringarna. Revisionsnämnden har sammanträtt 9 gånger med anledning av utvärderingen av år 2022. Revisionsnämnden har i enlighet med kommunallagen övervakat att skyldigheten att redogöra för bindningar iaktas och tillkännagett redogörelserna för fullmäktige.

Den lagstadgade revisionen har utförts av KPMG Julkistarkastus Oy. OFGR, GR Kirsi Sova har fungerat som ansvarig revisor. OFGR, CGR Outi Koskinen har fungerat som revisionsnämndens sekreterare. Revisorn har presenterat revisionsplanen och gett nämnden två rapporter om revisionen år 2022 samt presenterat observationer från revisionen vid nämndens sammanträde.

2. Sammandrag av slutsatserna av och rekommendationerna i utvärderingsberättelsen

1

Personalen

Enligt Kyrksläotts kommuns nyaste strategi 2022-2023 är *”Kommun är en attraktiv och omtyckt arbetsplats. Den kunniga personalen är delaktig i förändringarna och mår bra i sitt arbete”*.

I kommunen har personalens arbetshälsa kartlagts med en årlig arbetshälsoenkät. Därtill har det genomförts en enkät för cheferna. Det positiva av resultaten av arbetshälsoenkäten var att ramarna för utförandet av arbetet, dvs. målsättningarna, utnyttjandet av den egna kompetensen samt tillförliten mot arbetstagaren har upplevts positiv. Det positiva med resultaten av enkäten för chefer var att cheferna upplever att de förbundna till arbetet, de har en god insyn i den anställdas arbetshälsa och arbetsförmåga samt att de upplever att deras kompetenser motsvarar arbetets krav. De utvecklingsbehov som framkom av resultaten av arbetshälsoenkäten och enkäten till chefer riktar sig mot ledarskap och styrningen av chefer.

Den största identifierade utmaningen som gäller alla serviceområden är personalomsättningen och rekryteringen. Man har i kommunen inlett arbetet med att utveckla rekryteringen. Vid sidan om centraliserade utvecklingsåtgärder vid personalenheten har man självständigt inlett arbetet för att utveckla personalledningen inom serviceområdena.

Den strategiska målsättningen om att vara en attraktiv och omtyckt arbetsplats förutsätter, med tanke på de identifierade utmaningarna som gäller personalomsättning och rekrytering, systematiska utvecklingsåtgärder på hela kommunens nivå. I kommunen finns vid tidpunkten för utvärderingen ingen/inget policy/program/plan som styr personalledningen och i vilken/vilket det skulle ha antecknats de målsättningar och åtgärder gällande utvecklingen av personalen som avletts ur kommunens strategi.

Revisionsnämnden rekommenderar att det i Kyrksläotts kommun utarbetas ett personalprogram som riktar sig mot de strategiska målsättningarna. I programmet antecknas målsättningar och åtgärder för utvecklingen av personalen vilka ska utnyttjas i ledningen av kommunen.

2

Ekonomi

Kostnadsutvecklingens oförutsebarhet har ökat från år till år. Coronan har påverkat särskilt utvecklingen av utgifterna för serviceområdet för vård- och omsorg. Det gjordes ändringar i budgeten under räkenskapsperioden. Verksamhetskostnaderna överskreds med 11,5 miljoner euro jämfört med den ursprungliga budgeten och med 3,5 miljoner euro jämfört med den ändrade budgeten. Ekonomins målsättningar utföll enligt den ändrade budgeten med undantag för verksamhetskostnaderna.

Oförutsägbarheten av utvecklingen av kostnaderna har år 2022 särskilt riktat sig mot vård- och omsorgssektorn. Vård- och omsorgssektorns budget överskred den ursprungliga budgeten med 7,2 miljoner euro och den ändrade budgeten med 44 084 euro. De övriga serviceområdena hölls inom den ursprungliga budgeten.

Räkenskapsperiodens resultat visade ett överskott på grund av välfärdscentralens försäljningsvinst. Under de sex senaste utvärderingsperioderna har kommunens resultat visat överskott på grund av bidrag eller försäljningsvinster av engångskaraktär. Eftersom självförsörjningsgraden åtminstone de senaste sju åren har varit svag, är kommunen beroende av ett resultat som visar ett överskott. Budgeten 2023 och ekonomiplanen 2024-2025 ska enligt planen uppvisa överskott, men i bokslutet har beskrivits

den kommande utvecklingen som innebär osäkerhet. Trots att utgiftsutvecklingen för de serviceområden som blir kvar i kommunen är lättare att förutspå, omfattas också deras verksamheter av osäkerheter så som kommunbranschens kommande lönelösningar och statsandelarna för tiden efter vårdreformen. Revisionsnämnden anser att det är viktigt att man fäster uppmärksamhet vid balanseringen av ekonomin i enlighet med strategin också efter välfärdsområdesreformen.

Revisionsnämnden rekommenderar fortfarande att den preciserade planen för balanseringen av ekonomin görs upp under år 2023.

3

Investeringar

För husbyggnadsinvesteringarnas del har tidtabellen för genomförandet, den ekonomiska situationen och uppnåendet av målen beskrivits tydligt i bokslutet.

Investeringskostnader år 2022 uppgår till totalt 25,8 milj. euro. Med tanke på inkomstfinansieringen har investeringskostnaderna varit måttliga. Inkomstfinansieringen har räckt till för att täcka avskrivningar och nedskrivningar samt investeringar. Investeringskostnaderna har år 2022 varit de minsta under en fyra års utvärderingsperiod (2019-2022). Jämfört med den ändrade budgeten har det inte skett betydande överskridningar, men däremot betydande underskridningar. Främjande av investeringsprojekt har fördröjts på grund av personalbrist. Under följande 3-4 år är fyra betydande investeringar i genomförandeskede.

Eftersom investeringstakten fortsätter vara på en hög nivå de närmaste åren, inkomstfinansieringen och verksamhetsbidraget halveras till följd av välfärdsområdesreformen och balanseringen av ekonomin har fastställts som ett strategiskt mål, **rekommenderar revisionsnämnden fortsättningsvis**, att man i kommunen fastställer en årlig investeringsnivå för tiden efter välfärdsområdesreformen (en uppskattning i euro av investeringskostnaderna, som med tanke på inkomstfinansieringen är på en hållbar nivå).

4

Kommunikation

I den nya kommunstrategin har som en faktor för framgångsrikt verkställande av strategin fastställts att delaktigheten och kommunikationen fungerar. Detta innebär att kommunikationen effektiveras och att man kommunicerar öppet och till rätta målgrupper i rätt tid.

Revisionsnämnden konstaterar att det finns ett tydligt behov av tvåvägskommunikation.

Revisionsnämnden rekommenderar att man i kommunen utarbetar en tydlig kommunikationsplan som genomskär hela kommunen och som tillämpas i verksamheten.

3. Behandling av revisionsnämndens utvärderingsobservationer från året innan

Kommunstyrelsen har gett revisionsnämnden sitt bemötande till observationerna och rekommendationerna i utvärderingsberättelsen för år 2021. Revisionsnämnden har presenterat utvärdering av genomförandet av rekommendationerna.

Revisionsnämndens rekommendation	Kommunstyrelsens bemötande	Revisionsnämndens utvärdering av genomförandet av rekommendationen
Plan för balansering av ekonomin		
<p>Revisionsnämnden rekommenderar att det uppgörs en preciserad plan för balanseringen av ekonomin under år 2022.</p>	<p>Rammålet för år 2023 är givet så att resultat uppvisar ett överskott på 7,4 euro. I samband med givandet av ramen förutsatte kommunstyrelsen extra besparingar på 2,6 milj. euro för att resultatet skulle uppvisa ett överskott på 10 milj. euro år 2022. Serviceområdena har getts en förpliktelse enligt ramen för att utarbeta ett förslag till budget 2023. Huruvida detta lyckas påverkar behovet av balansering under de kommande åren. Det som är säkert är att inkomstfinansieringen halveras.</p>	<p>År 2022 överskred verksamhetskostnaderna den ändrade budgeten med 3,5 miljoner euro. Den ursprungliga budgeten ändrades under räkenskapsperioden så att underskottet uppgick till 10,8 miljoner euro. Vårhjälpcentralen såldes under räkenskapsperioden och till följd av det uppvisade räkenskapsperiodens resultat ett överskott på 12,7 miljoner euro. I enlighet med det som presenterats i bokslutet hade resultaten utan försäljningsvinsten om 14,3 miljoner euro som försäljningen av vårhjälpcentralen ledde till uppvisat ett underskott.</p> <p>I kommunens nya strategi som uppgjorts för åren 2022-2023 har som en framgångsfaktor fastställts att vi balanserar ekonomin.</p> <p>Man strävar efter att balansera ekonomin genom att fastställa ramar inom vilka budgeten ska uppgöras. Förverkligandet av rammålen förutsätter att man reder ut utgiftskonstruktionerna och fastställer konkreta sparåtgärder. För utgiftsutvecklingen ska fås i balans, rekommenderas uppgörandet av plan för balanseringen av ekonomin.</p> <p>Revisionsnämndens rekommendation om en plan för balanseringen av ekonomin gäller fortsättningsvis.</p>
Vårhjälpcentralreformens inverkningsnivå på kommunens investeringsnivå		
<p>Revisionsnämnden rekommenderar att inverkningarna av</p>	<p>Vid fullmäktiges budgetseminarium 2.9.2022 presenterades scenarier för konsekvenserna av tidpunkten</p>	<p>I kommunen har uppgjorts scenarier och utretts hur genomförandet av investeringarna inverkar på</p>

<p>välårsområdesreformen på kommunens investeringsnivå utreds och att investeringsnivån rapporteras till de behöriga nämnderna, styrelsen och fullmäktige. Det är viktigt med aktuell kommunikation om inverkningarna av välårsområdesreformen på kommunens investeringsförmåga för att beslutsfattarna under år 2022 ska få tillräckligt med information för att fatta investeringsbeslut.</p>	<p>för genomförandet av de tre beredda stora skolprojekten (Nissniku, gymnasiecampuset och Kantvik) för kommunens ekonomiska balans. Betydelsen av avskrivningarna av investeringarna fördubblas när inkomstfinansieringen halveras. Ökningen av kostnadsberäkningen för Gesterby skolprojekt och även ökningen av finansieringskostnaderna innebär en ökning av verksamhetsbidraget jämfört med den ursprungliga beräkningen. Genomförandet av projekten innebär en avsevärd minskning av lånebeståndet och ökning av finansieringskostnaderna när räntenivån stiger. Under året är avsikten att bedöma hur brådskande skolprojekten är genom att beställa en befolkningsprognos för kommunen enligt delområde och åldersgrupp.</p>	<p>kommunens ekonomiska balans. Verkningarna av välårsområdesreformen för kommunens investeringsnivå har utretts. För kommunen har vid tidpunkten för utvärderingen inte fastställts en hållbar investeringsnivå för tiden efter välårsområdesreformen.</p> <p>Revisionsnämnden rekommenderar fortsättningsvis att man i kommunen fastställer en årlig investeringsnivå för tiden efter välårsområdesreformen (uppskattning av investeringskostnader i euro som med tanke på investeringsfinansieringen är på en hållbar nivå).</p>
Förebyggande reparationsarbete		
<p>Revisionsnämnden rekommenderar att man satsar på förebyggande reparationsarbete.</p>	<p>Kommunen satsar allt starkare på förutseende reparationsarbeten på både fastigheter och infrastrukturegendom. I kommunens årliga budgetar har det anvisats ett anslag för reparationsprogram för fastigheter. År 2020 har anslaget varit 1,5 milj. euro och åren 2021–2022 två miljoner euro. Dessutom har de senaste åren 0,4 milj. euro årligen anvisats för energieffektivitetsprojekt. Reparationsprogrammet har ändå på grund av personalbrist inte kunnat genomföras fullt ut. Med tanke på förutseende underhåll är det väsentligt att säkerställa att kommunen har tillräckliga personalresurser för att genomföra reparationsprogrammet och underhållet av fastigheter. Inom lokaltjänsterna pågår rekryteringar av lediga tjänster, och syftet är att få personalorganisationen stärkt under hösten 2022. Inom lokaltjänsterna</p>	<p>Revisionsnämnden konstaterar att man i kommunen har beaktat betydelsen av förebyggande reparationsarbete och att det anvisats finansiering för reparationer och förbättrande av energieffektiviteten. Utmaningarna med verkställande av reparationsprogrammet som uppstått till följd av personalbrist har planerats och genomförts med alternativa verksamhetsmetoder, så som livscykelmodell, där underhållsansvaret för en bestämd tid blir kvar hos entreprenören.</p>

	<p>pågår också ett långsiktigt arbete för utvecklingen av planer för underhåll av kommunens fastigheter. Ett sätt att säkerställa planmässigt underhåll av fastigheter är att genomföra nya byggnadsprojekt enligt livscykelmodellen, där ansvaret för underhållet av fastigheten under en bestämd tid blir hos entreprenören. I kommunen har man genomfört och beslutat genomföra nya byggnadsprojekt enligt livscykelmodellen. Kommunens servicenätsplan uppdateras hösten 2022, och i fortsättningen är syftet att grundläggande renoveringar av fastigheter också samordnas med servicenätsplanen. I investeringsdelen i budgeten 2023 är avsikten att i fråga om infrastrukturegendom anvisa anslag även för saneringsinvesteringar.</p>	
<p>Uppställande av mål för verksamheten och beskrivande av utfallet</p>		
<p>Revisionsnämnden rekommenderar att man vid uppställningen av mål och registrerande av utfallen fortsättningsvis fäster uppmärksamhet vid vilka inverknings genomförandet av målet haft på kommunens livskraft och kommuninvånarnas välmående o.d.</p>	<p>Vid uppställningen av mål strävar man efter att beakta anknytningarna till livskraften och välmåendet. Detta kan man verifiera med hjälp av det anskaffade budgetberedningssystemet, som förenar de bindande målen med det relevanta strategiska målet.</p>	<p>Man har fäst uppmärksamhet på måluppställning och satsat på beskrivningen av hur målen förverkligats.</p> <p>En stor del av målen för verksamheten har ställts så att målnivån kan härledas och mätarna har fastställts. Planerade och vidtagna åtgärder ingår tydligt i beskrivningarna av förverkligande av målen.</p>
<p>Ordande av intern kontroll i kommunen</p>		
<p>Revisionsnämnden rekommenderar fortfarande att en intern revision organiseras i kommunen. Med hjälp av intern revision informerar man ledningen om utmaningarna med tjänsterna och verksamheterna/processerna och hur man borde</p>	<p>En konsultutredning om de gemensamma tjänsternas organisation gjordes, och på basis av den utreds, vilka behov och personalresurser som kan samordnas. På grund av den arbetsinsats som beredningen av välfärdsreformen kräver samt vikariearrangemangen för nyckeluppgifter och bristen på resurser som beror på detta har utredningsprocessen blivit långsammare. I utredningen</p>	<p>Intern kontroll har inte ordnats i kommunen.</p> <p>Revisionsnämndens rekommendation gäller fortfarande.</p>

allokera utvecklingsåtgärder.	granskas också om man kan hitta resurser för en intern revisor i den nuvarande organisationen.	
Intern kontroll		
<p>Revisionsnämnden rekommenderar att dels de mest betydande riskerna som hotar uppnåendet av målen, dels chanserna som främjar uppnåendet av målen redovisas i verksamhetsberättelsen. Dessutom rekommenderar revisionsnämnden att kommunen utarbetar en beskrivning av nuläget av riskhanteringen för att bedöma utvecklingsbehov och -åtgärder i riskhanteringen. Vid bedömning av utvecklingsåtgärder är det bra att tänka på helheten av den interna kontrollen.</p>	<p>I det nya systemet för beredning av budgeten inkluderas i budgeten de mest betydande och sannolika operativa, ekonomiska och externa riskerna, ur vilka planerna för intern kontroll i organens dispositionsplaner härleds.</p>	<p>År 2022 har principerna för riskhantering och anvisningarna för intern kontroll i Kyrksläotts kommun uppdaterats.</p> <p>Kommunens mest betydande risker har beskrivits i verksamhetsberättelsen.</p> <p>Med hjälp av det anskaffade beredningssystemet är det möjligt att genomföra riskhanteringen planerat och systematiskt.</p>
Aktuell kommuninvånarkommunikation		
<p>Revisionsnämnden rekommenderar att alla organ i framtiden beaktar betydelsen av tidsenlig kommunikation till kommuninvånarna i de nuvarande och kommande förändringarna.</p>	<p>Inom kommunens kommunikation har informeringen om coronan tagit tid från annan informering, så annan informering till kommuninvånarna kan nu effektiveras. Välfärdsområdesreformen borde inte synas i den service som kommuninvånarna får, och det har förekommit allmän information om frågan i massmedierna. Öppnandet av välfärdscentralen innebär visst en betydande ändring för kommunens invånare. I fråga om kommunens ekonomi vet man om de huvudsakliga konsekvenserna av reformen, men om den slutliga konsekvensen vet man först nästa år. Det är bra att informera kommuninvånarna om de</p>	<p>I den nya kommunstrategin har som en faktor för lyckad implementering av strategin fastställts att delaktigheten och kommunikationen fungerar. Detta innebär att kommunikationen effektiveras och att man kommunicerar öppet och till rätta målgrupper i rätt tid.</p> <p>Revisionsnämnden konstaterar att de målsättningar som berör kommunikation och som beskrivits i strategin kräver planerlig kommunikation som omfattar hela kommunen.</p>

	ekonomiska konsekvenserna senast i samband med publiceringen av budgetförslaget.	
Kommunfullmäktiges hemställningskläm		
<p>För att främja den fortsatta uppföljningen av revisionsnämndens värdefulla arbete skulle det vara bra att kommunstyrelsen i sitt bemötande ger en tidtabell för genomförandet av åtgärderna som revisionsnämnden rekommenderar. Om kommunstyrelsen anser att det inte är nödvändigt att verkställa rekommendationen i fråga skulle det också vara bra att skriftligt motivera synpunkten i bemötandet.</p> <p>Välfärdsområdesreformen orsakar ett stort bortfall i kommunens skatteinkomster de kommande åren jämfört med tidigare. Därför skulle det vara skäl att fästa särskild uppmärksamhet vid tidtabellen för rekommendationer i tidigare års utvärderingsberättelser som ännu är öppna och gäller ekonomin, såsom till exempel planen för balansering av kommunens ekonomi, organisering och resursering av intern revision som stöder processerna för intern kontroll, samt systematiskt administrerande av kommunens skuldbelopp</p>	<p>I fråga om kommunfullmäktiges hemställningskläm ska man betrakta hur och med vilken tidtabell de ekonomiska resurserna räcker till för genomförandet av ett omfattande investeringsprogram och om man lyckas minska kostnaderna i driftsekonomin eller öka inkomsterna enligt de givna rammålen. Det finns många osäkerhetsfaktorer så som energins pris och annan inflationsutveckling, villkorlig löneuppgörelse, räntenivåns utveckling, som kan kräva extra åtgärder. Dessutom är statens nya förpliktelser och tillräcklig kompensation av tilläggskostnader eller inkomstnedskärningar viktiga delfaktorer för att uppnå den kommande balansen i ekonomin. Å andra sidan förutspår Kommunförbundets senaste skatteinkomstprognos 7,5 milj. euro mera i skatteinkomster år 2022 än vad som reserverats i budgeten, och sannolikt skulle coronabidragsförordningen, om den blir verklighet, uppskattningsvis minska verksamhetsbidraget inom serviceområdet för vård och omsorg med 2,7 milj. euro och på motsvarande sätt öka de kommande statsandelarna.</p>	<p>Revisionsnämnden konstaterar att hemställningsklämmen inte har genomförts vid tidpunkten för utvärderingen (våren 2023).</p>

och genomförande av åtgärder som har att göra med riskhantering.		
--	--	--

4. Utvärdering av uppnåendet av de ekonomiska målen

Jämfört med den ändrade budgeten uppnåddes de ekonomiska målen för räkenskapsperiodens del förutom i fråga om verksamhetskostnaderna. Verksamhetskostnaderna överskreds med 11,5 miljoner euro jämfört med den ursprungliga budgeten och med 3,5 miljoner euro jämfört med den ändrade budgeten. Överskridningen av verksamhetskostnader beror på oförutsebara händelser som skett i verksamhetsmiljön och på kostnader som förorsakats av coronan. Kostnadsutvecklingens oförutsebarhet har ökat från år till år. Verksamhetsbidraget är genom kommunfullmäktiges beslut bindande i relation till fullmäktige. Verksamhetsbidraget överskred den ursprungliga budgeten med 4,7 miljoner euro men underskred den ändrade budgeten med 3,3 miljoner euro. I tabell 3 visas uppnåendet av de ekonomiska målen.

I utvärderingen av förverkligandet av målen har man använt en utvärderingsskala med tre nivåer. Målen och utvärderingen av uppnåendet av dem har presenterats i tabell 2.

++	Målet har uppnåtts
+	Målet har delvis uppnåtts
-	Målet har inte uppnåtts

Tabell 2: Utvärderingsskala för uppnående av målen

	Ursprungliga budgeten	Ändrad budget	Utfall	DIFFERENS (ändrad budget)	BERÄKNING
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	2,3 milj. €	-5,7 milj. €	12,7 milj. €		++
Verksamhetskostnader*	267,1 milj. €	275,2 milj. €	278,7 milj. €	-3,5 milj. €	-
Verksamhetsbidrag*	237,4 milj. €	245,4 milj. €	242,1 milj. €	+3,3 milj. €	++
Skatteinkomster	215,5 milj. €	215,5 milj. €	223,2 milj. €	+7,7 milj. €	++

Tabell 3: Utfallet av budgetmålen

* verksamhetskostnaderna och verksamhetsbidraget enligt resultaträkningsdelens utfallsjämförelse och i verksamhetskostnaderna ingår både interna och externa poster

Räkenskapsperiodens resultat

Räkenskapsperiodens resultat uppvisade ett överskott på 12,7 milj. euro. Resultaten uppvisar ett överskott eftersom kommunen fick en försäljningsvinst om totalt 14,3 miljoner euro av försäljningen av välfärdscentralen. Överskottet från räkenskapsperioden 2022 ökade det ackumulerade kumulativa överskottet i balansräkningen till 21,2 miljoner euro.

Under en utvärderingsperiod på fem år har Kyrksläotts kommuns resultat uppvisat överskott två år och båda åren har överskottet berott på bidrag eller försäljningsvinster av engångskaraktär. År 2020 visade räkenskapsperiodens resultat ett överskott på 7,4 miljoner euro med anledning av statens coronabidrag och år 2022 på grund av försäljningsvinsten från Valfärdscentralen. Kommunens överskott på 27 miljoner euro som hade ackumulerats under en tidsperiod på fem år 2018–2022 har minskat till 21,2 miljoner euro. Av bild 1 framgår räkenskapsperiodens resultat samt över-/underskottet som ackumulerats i balansen.

Räkenskapsperiodens resultat och över-/underskottet som ackumulerats i balansen åren 2018-2022 m€

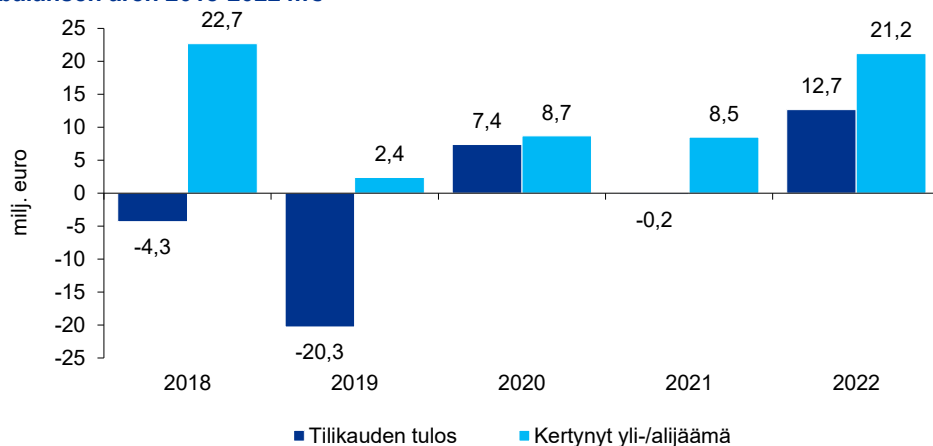

Bild 1: Räkenskapsperiodens resultat och över-/underskottet som ackumulerats i balansen åren 2018-2022 m€

Skatteinkomster

Skatteinkomster inflöt 7,7 miljoner euro mer än förväntat, totalt 223,2 miljoner euro. Skatteinkomsternas utveckling påverkas av befolkningsmängdens utveckling, kommunens inkomstskattesats samt löneutvecklingen och lönenivån hos löntagarna som bor i kommunen samt mängden övriga beskattningsbara inkomster. Det är inte möjligt att entydigt konstatera vilka faktorer som påverkar skatteinkomsternas utveckling, men kommunen kan genom olika åtgärder som ökar kommunens attraktionskraft till exempel påverka befolkningsmängdens ökning. Jämfört med år 2021 ökade skatteinkomsterna år 2022 med 7 %, då de år 2021 ökade med 3 % jämfört med år 2020.

Befolkningen ökade år 2022 med 0,7 % jämfört med år 2021, dvs. i kommunen bodde i slutet av året 282 fler invånare än året innan. Av bild 2 framgår utvecklingen av kommunens befolkning från år 2012 till år 2022. Det orange strecket beskriver befolkningsmängdens genomsnittliga utveckling. Befolkningsökningen har varit måttlig.

Förverkligad årlig befolkningsökning 2012–2022

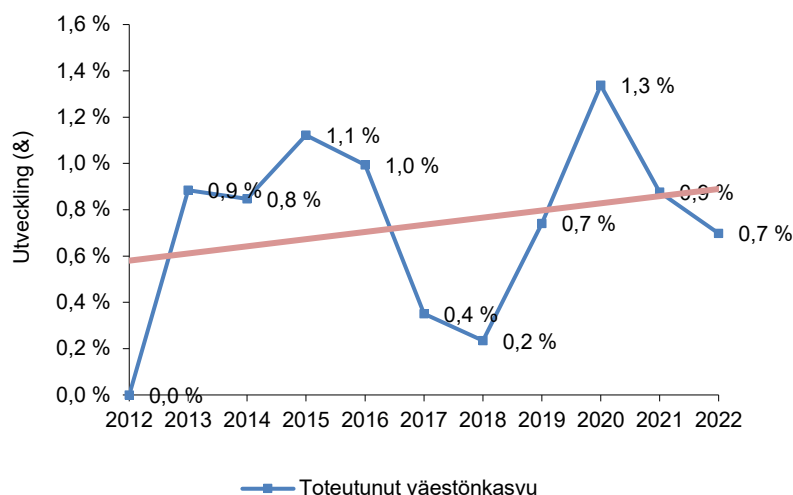

Bild 2: Förverkligad årlig befolkningsökning i kommunen 2012–2022

Utveckling av samfundsskatten

Samfundsskatteintäkternas andel var 15 miljoner euro år 2022, då det året innan var 11,9 miljoner euro. Samfundsskatteinkomsternas ökning berodde på den tidsbegränsade höjningen av kommunernas samfundsskatteandel. Samfundsskatteinkomsternas andel av kommunens skatteinkomster har ökat. År 2022 var samfundsskatteinkomsternas andel 7 %, år 2021 var den 6 % och år 2020 var den 3 %.

Verksamhetsbidrag

Verksamhetsbidraget beskriver utgifterna för tjänsterna i förhållande till inkomsterna från tjänsterna. I kommunen är verksamhetsbidraget bindande i relation till fullmäktige. Av tabell 4 framgår verksamhetsbidragets utfall enligt serviceområde. Inom de gemensamma tjänsterna, serviceområdet för bildning och fritid och serviceområdet för samhällsteknik har verksamhetsbidragen utfallit som mindre än budgeten, så man hölls inom de bindande målen. Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsbidrag överskred budgeten med 44 084 euro.

	BU 2022 (ändrad)	BS 2022	DIFFERENS	BERÄKNING
Gemensamma tjänster	-17,1 milj. €	16,0 milj. €	1,1 milj. €	++
Vård- och omsorgsnämnden	-121,8 milj. €	-121,9 milj. €	- 0,044 milj. €	-
Serviceområdet för bildning och fritid	-67,9 milj. €	-66,5 milj. €	1,4 milj. €	++
Serviceområdet för samhällsteknik	-41,9 milj. €	-40,7 milj. €	1,1 milj. €	++

Tabell 4: Utfallet av serviceområdenas verksamhetsbidrag år 2022 jämfört med budgeten.

4.1 Strategimätarna för ekonomin

I utvärderingen har kommunens ekonomiska situation granskats på basis av strategimätarna. Strategimätarna beskriver hur kommunens inkomstfinansiering räcker till för att täcka verksamhetskostnader, avskrivningar och nedskrivningar samt investeringar, lånestocken och den kommunala beskattningen. I tabell 5 presenteras mätarna som grundar sig på kommunens bokslutsuppgifter.

Kommunens självförsörjningsgrad har varit svag åtminstone de senaste sju åren. Den svaga självförsörjningen medför att räkenskapsperiodens resultat inte borde uppvisa ett underskott, så med andra ord är kommunen beroende av ett överskott de kommande åren. Budgeten 2023 och ekonomiplanerna 2024– 2025 har uppgjorts så att de uppvisar ett överskott. Budgeten för år 2023 uppvisar ett överskott på 16,7 miljoner euro, ekonomiplanen för år 2024 ett överskott på 5,8 miljoner euro och ekonomiplanen för år 2025 ett överskott på 3,5 miljoner euro.

I kommunens nya strategi för åren 2022-2023 fastställs som en faktor för lyckad implementering av strategin, att vi balanserar vår ekonomi. Detta förutsätter att man balanserar ekonomin målmedvetet. I bokslutet (2022) har man beskrivit sannolik framtida utveckling som inbegriper osäkerhetsfaktorer för budgeten 2023. Sådana osäkerhetsfaktorer är bland annat lönelösningarna inom kommunbranschen, räntenivån samt nedskärningarna av statsandelarna som anknyter välfärdsområdesreformen. År 2023 halveras inkomstfinansieringen och verksamhetsbidraget på grund av välfärdsområdesreformen. De serviceområden som blir kvar i kommunen efter välfärdsområdesreformen omfattar verksamheter för vilka utgiftsutveckling är lättare att förutspå.

Ekonomisk mätare	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årsbidrag/avskrivningar, % Gott > 100 % Nöjaktig 80 %–100 % Svag < 80 %	125	112	73	-15	140/58*	102	150
Inkomstfinansiering av investeringar, % (årsbidrag/nettoinvesteringar) Gott > 100 % Nöjaktig 80 %–100 % Svag < 80 %	72,9	67,1	37,7	-5,6	46,1	58,3	149,5
Soliditetsgrad, % (eget kapital/hela kapitalet) Gott > 70 % Nöjaktig 50 %–70 % Svag < 50 %	36,1	36,5	32,4	22	20,6	19	23,5
Kommunens lånebestånd, €/invånare Gott: landets genomsnitt 3 052 EUR Nöjaktig: 3 052–4 578 EUR Svagt: > 4 578 EUR	2 846	2 796	3 142	4 244	5 276	5 935	5 067
Koncernens lånebestånd, €/invånare Gott: landets genomsnitt 6 299 EUR Nöjaktig: 6 299–9 471 EUR Svagt: > 9 471 EUR	4 187	4 144	4 452	5 916	7 170	8 107	7 392
Penningflöde från verksamhet och investeringar under de senaste 5 åren, milj. €	-32,8	-31,2	-42,7	-92,3	-111,2	-112,9	-33,5

Gott: > 10 milj. € Nöjaktig: 0–10 milj. € Svagt: < 0							
Kommunal inkomstskattesats God: Genomsnitt för Nylands kommuner 18,66 % Nöjaktig: 18,66 %–19,97 % Svagt: hela landets genomsnitt 19,97 %	19,50	19,50	19,50	19,75	19,75	19,75	19,75

Tabell 5: Strategimätarna för ekonomin. * Beloppet beskriver nyckeltalet utan coronastöd

Mätaren **årsbidrag/avskrivningar %** beskriver hur mycket av årsbidraget som återstår efter avskrivningarna för att finansiera investeringar. År 2022 var årsbidragets förhållande till avskrivningarna på god nivå och det har förstärkts jämfört med år 2021.

Mätaren **Inkomstfinansiering av investeringar %** beskriver hur stor del av investeringarna har finansierats med inkomstfinansiering. Investeringarnas inkomstfinansieringsprocent 149,5 är på en god nivå för första gången på sju år.

Mätaren **Soliditetsgrad %** beskriver kommunens soliditet, tolerans för underskott och förmåga att klara av förbindelser på lång sikt. Självförsörjningsgraden i kommunen är fortsättningsvis under 50 % och situationen har inte ändrats en enda gång under utvärderingsperioden på sju år. En svag soliditetsgrad innebär att kommunen har en avsevärt stor skuldbelastning.

Lånebestånd, €/invånare (kommun och kommunkoncern): Kommunens lånebestånd per invånare minskade år 2022 med 868 euro jämfört med året innan. Koncernens lånebestånd per invånare minskade år 2022 med 715 euro jämfört med året innan och förblev på en nöjaktig nivå. För kommunens del är den invånarspecifika lånestocken svag.

Penningflöde från verksamhet och investeringar under de senaste 5 åren, miljoner € - mätaren beskriver med hjälp av bokslutsåret och inflödet under de senaste fyra åren hur självfinansieringen av investeringarna på längre sikt har skett. Kravet på självfinansiering uppfylls, om inflödet under bokslutsåret som senast gick ut är positivt. Penningflödet från verksamhet och investeringar bör inte få bli permanent negativt. Utfallet av självfinansieringen av investeringar i kommunen har under granskningsåren varit avsevärt negativt, och håller på att bli permanent negativt.

Sammandrag av utvärderingen

Kostnadsutvecklingens oförutsebarhet har ökat från år till år. Coronan har påverkat särskilt utvecklingen av utgifterna för serviceområdet för vård- och omsorg. Det gjordes ändringar i budgeten under räkenskapsperioden. Verksamhetskostnaderna överskreds med 11,5 miljoner euro jämfört med den ursprungliga budgeten och med 3,5 miljoner euro jämfört med den ändrade budgeten. Ekonomins målsättningar utföll enligt den ändrade budgeten med undantag för verksamhetskostnaderna. Jämfört med verksamhetsbidrag i den ursprungliga budgeten hade bidraget överskridits med 4,7 milj. euro. Skatteinkomsterna utföll i enlighet med föregående år som större än beräknat och överskreds med 7,7 miljoner euro.

Oförutsägbarheten av utvecklingen av kostnaderna har år 2022 särskilt riktat sig mot vård- och omsorgssektorn. Vård- och omsorgssektorns verksamhetsbidrag överskred den ursprungliga budgeten med 7,2 miljoner euro och den ändrade budgeten med 44 084 euro. De övriga serviceområdena hölls inom den ursprungliga budgeten.

Räkenskapsperiodens resultat visade ett överskott på grund av välfärdscentralens försäljningsvinst. Under de fem senaste utvärderingsperioderna har kommunens resultat visat överskott på grund av bidrag eller försäljningsvinster av engångskaraktär. Eftersom självförsörjningsgraden åtminstone de senaste sju åren har varit svag, är kommunen beroende av ett resultat som visar överskott. Budgeten 2023 och ekonomiplaneåren 2024-2025 ska enligt planen uppvisa överskott, men i bokslutet har beskrivits kommande utveckling som innebär osäkerhet. Trots att utgiftsutvecklingen för de serviceområden som blir kvar i kommunen är lättare att förutspå, omfattas också deras verksamheter av osäkerheter så som kommunbranschens kommande lönelösningar och statsandelarna för tiden efter vårdreformen. Revisionsnämnden anser att det är viktigt att man fäster uppmärksamhet vid balanseringen av ekonomin i enlighet med strategin också efter välfärdsområdesreformen.

Revisionsnämnden rekommenderar fortfarande att den preciserade planen för balanseringen av ekonomin görs upp under år 2023.

5. Investeringar

I enlighet med den nya kommunstrategin fortsätter man i Kyrksläotts kommun att investera modigt och fördomsfritt i framtiden för att öka kommunens attraktions- och kvarhållningskraft. Två av strategins fyra tyngdpunktsområden - vi satsar på invånarna och på välfärd och vi investerar i framtiden - inbegriper åtgärder för vilka investeringsobjekt och metoder har fastställts. Dessa åtgärder är; vi bygger sunda och trygga lokaler för barn och unga och vi investerar modigt enligt principerna för hållbar utveckling.

Enligt bokslutet (2022) fortsätter kommunens investeringstakt att vara på en hög nivå under de närmaste åren. Skuldsättningen som orsakas av obalansen mellan stora investeringar och inkomstfinansiering bör under de kommande åren granskas särskilt kritiskt och uppmärksamhet fästas vid långsiktig planering av investeringar. Revisionsnämnden har året innan (2021) rekommenderat att man i kommunen skulle fastställa en årlig investeringsnivå, så skulle hjälpa i utvärderingen av att beakta balanseringen av ekonomin då investeringsbeslut fattas. Kommunens nya strategi ger ramvillkor för investeringsbeslut.

Investeringarnas inkomstfinansiering kommer från det årliga resultatet (årsbidraget) och det har räckt till för att täcka nettoinvesteringarna* år 2022. Inkomstfinansieringens tillräcklighet har påverkats av att år 2022 var nettoinvesteringarna* över 10 miljoner euro mindre än året innan (nettoinvesteringarna* år 2022: 25,8 milj. euro; år 2021: 36,2 milj. euro). I bild 3 visas i förhållande till befolkningens mängden årsbidragets förhållande till avskrivningar och nedskrivningar samt nettoinvesteringar.

Kommunens årsbidrag, avskrivningar och nedskrivningar samt nettoinvesteringar per invånare 2011–2022

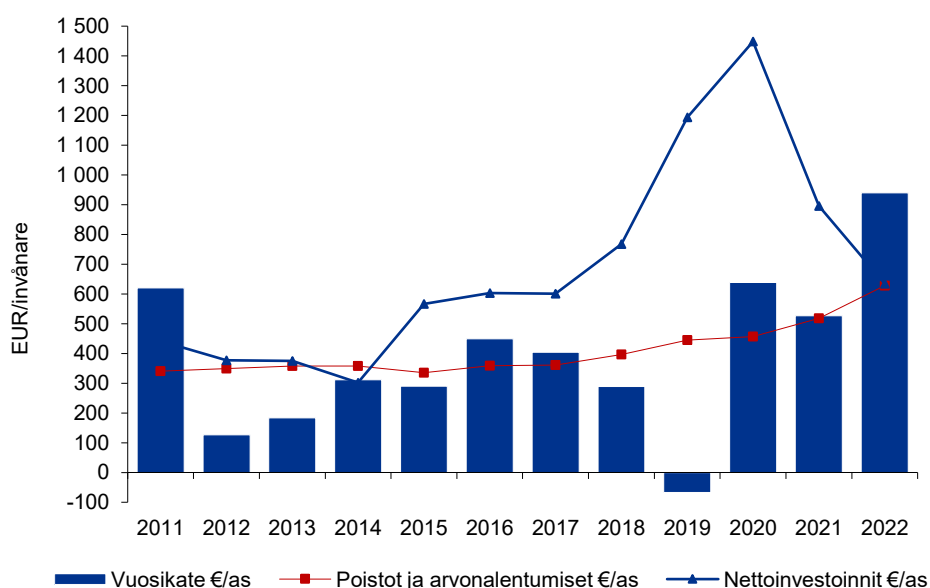

Bild 3: Kommunens årsbidrag, avskrivningar och nedskrivningar samt nettoinvesteringar per invånare 2011–2022

I bild 4 visas årsbidragets utveckling ur kommunkoncernens perspektiv. Resultatet varit i balans ända till år 2017, men därefter har inkomstfinansieringen försvagats eftersom årsbidraget inte har räckt till för vare sig avskrivningar eller nedskrivningar. År 2022 har koncernens årsbidrag rätt till för att täcka avskrivningar och nedskrivningar, och investeringarnas nettoutgifter har minskat från nivån de tre senaste åren (2019-2021). Överskottet som ackumulerats i koncernbalansen har också ökat år 2022. Årets resultat för moderkommunen har avsevärt återspeglats också i kommunkoncernen. Man har år 2022 lyckats stävja

*Nettoinvesteringar = investeringsintäkter - investeringsutgifter

risken för kommunkoncernens skuldsättning i samma takt som moderkommunen med hjälp av en måttlig investeringsnivå och ett resultat som uppvisar ett överskott.

Kommunkoncernens årsbidrag, avskrivningar, nedskrivningar och ackumulerat överskott per invånare 2015–2022

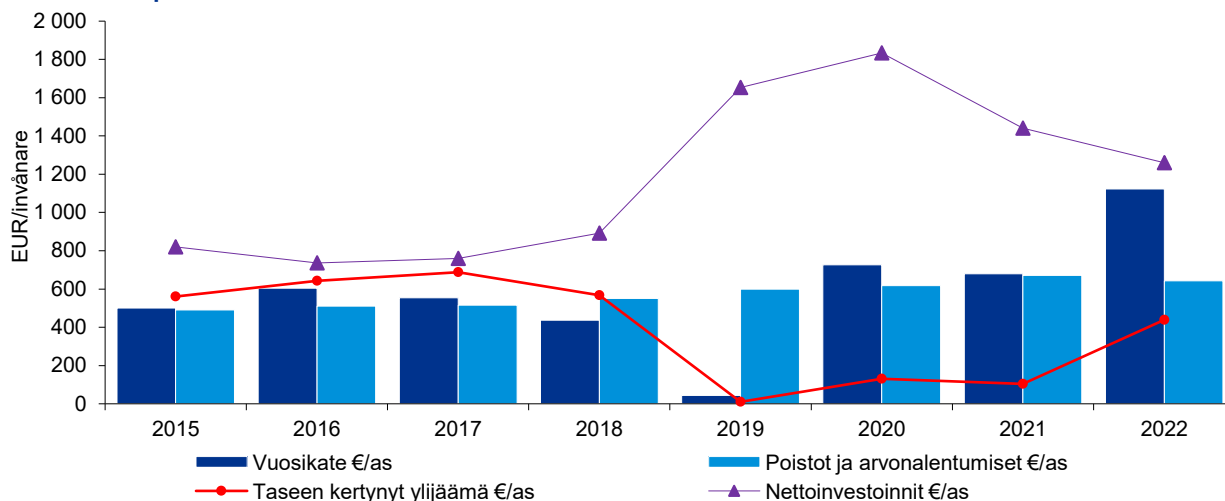

Bild 4: Kommunkoncernens årsbidrag, avskrivningar och nedskrivningar och ackumulerat överskott per invånare 2015–2022

5.1 Förverkligade investeringar

De förverkligade investeringarna har år 2022 varit totalt 25,8 miljoner euro vilket är 10,4 miljoner euro mindre än år 2021 till (36,2 miljoner euro). Investeringarna har uppdelats i nio delar som visas i bild 5. De förverkligade investeringsutgifterna (20,5 milj. euro) underskred investeringsutgifterna i den ändrade budgeten (46,4 milj. euro) avsevärt.

Investeringar per kategori år 2022

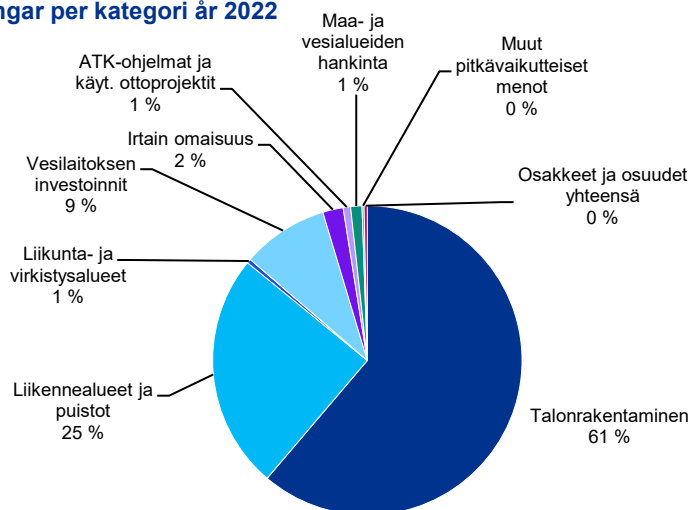

Bild 5: Investeringar per kategori år 2022

De strategiskt mest betydande investeringarna är husbygge (61 %), trafikområden och parker (25 %) och mark- och vattenområden (1 %). Med hjälp av dessa investeringar strävar kommunen efter att uppnå de mål som ställts upp i livskraftsprogrammet för att öka livskraften och säregenheten.

Husbyggande totalt är bindande i relation till fullmäktige och har genomförts till 93,5 % jämfört med den ändrade budgeten. Utöver detta är husbyggandets bindande nivå i budgeten den godkända totala kostnaden för alla år för ett enskilt projekt. I tabell 6 visas de mest betydande husbyggnadsinvesteringarna som nu är i byggskede år 2022, deras förverkligade kostnader jämfört med budgeten 2022 och utfallets andel jämfört med de totala beräknade kostnaderna. De anslag som anvisats välfärdscentralen för år 2022 överskreds med 1,6 milj. euro, men projektets totala kostnad höll budgeten. Välfärdscentralen har färdigställts och den såldes, vilket ledde till en försäljningsvinst på totalt 14,3 milj. euro.

2022	Talousarvio (muutettu)	Toteuma 2022	Erotus	Ylitys/alitus %	Toteutunut kokonaiskustannus
Merkittävimmät talonrakennusinvestoinnit					
Hyvinvointikeskus (48,5 milj. euroa)*	11 800 000	13 364 270	-1 564 270	113 %	46 807 603
Tilahallinnon korjausohjelma	2 000 000	1 481 278	518 722	74 %	-
Gesterbyn koulukeskus (42,5 milj. euroa)**	0	427 445	-427 445	-	Kiinteistöleasing
Killinmäki (1,5 milj. euroa)	500 000	240 522	259 478	48 %	381 635
Koulujen ja päiväkotien pihojen perusparannukset	200 000	83 555	116 445	42 %	-
Yhteiskampus (28,6 milj. euroa)**	1 000 000	71 117	928 883	7 %	168 793
Nissnikun koulun peruskorjaus ja laajennus (23,2 milj. euroa)**	850 000	0	850 000	0 %	68 478

Tabell 6: De mest betydande husbyggnadsinvesteringarna som är i planerings- och byggskedet år 2022. Budgeten har bokförts enligt den ändrade budgeten.

* Färdigställts

* I planeringsskedet

Välfärdscentralen färdigställdes planenligt och de förverkligade totala kostnaderna underskred den ändrade budgeten med sammanlagt ca 2 miljoner euro.

Gillobacken är i byggskedet och år 2022 underskred de förverkligade kostnaderna budgeten med 259 478 euro. De i budgeten anvisade kostnaderna underskreds eftersom alla planerade arbeten på grund av personalbrist inte kunde genomföras. Till följd av detta har man bedömt att projektet inte färdigställs i den planerade tidtabellen.

Gesterby skolcentrum är i planeringsskedet. Projektet har föranlett kostnader på totalt 427 445 euro, vilka inte hade inkluderats i budgeten. Kostnaderna har enligt bokslutet förorsakats av konsultarvoden och tillägsundersökningar. Projektet genomförs som ett livscykelprojekt och därför bokförs projektets kostnader i driftsbudgeten som leasingkostnader. Projektet har framskridit som planerat och i tidtabell och enligt bokslutet har det inte framkommit några risker som gäller den ekonomiska situationen och förverkligandet av målen.

Det **gemensamma campuset** är i planeringsskedet. Projektplanen godkändes i kommunfullmäktige i januari 2022 (31.1.2022). De kostnader som fastställts i budgeten underskreds avsevärt, eftersom konkurrensutsättningen av entreprenaden på grund av personalbristen inom lokaltjänsterna inte kunde genomföras år 2022. Det att konkurrensutsättningen av entreprenaden fördröjts beräknas inte vid tidpunkten för utvärderingen påverka tidpunkten för när projektet färdigställs.

Nissnikun koulu är i planeringsskedet. Projektplanen godkändes i kommunfullmäktige i november 2019 (11.11.2019). Kostnaderna som fastställts i budgeten har inte förverkligats eftersom beredningen av projektet inte framskridit enligt tidtabell på grund av personalbrist. I bokslutet har man bedömt att risken för att projektet inte blir färdigt i tidtabell och att projektets målsättningar inte förverkligas är förhöjd.

Sammandrag av utvärderingen

För husbyggnadsinvesteringarnas del har tidtabellen för genomförandet, den ekonomiska situationen och uppnåendet av målen beskrivits tydligt i bokslutet.

I kommunen färdigställdes en husbyggnadsinvestering när Valfärdscentralen färdigställdes. I kommunen är vid tidpunkten för utvärdering ett husbyggnadsprojekt i byggskedet, eftersom Gillobackens reparations- och ändringsarbeten inleddes år 2022. De övriga tre betydande husbyggnadsinvesteringarna, Gesterby skolcentrum, det gemensamma campuset och Nissnikun koulu, är i planeringsskedet.

Investeringskostnader har uppgått till totalt 25,8 milj. euro. Investeringskostnaderna har år 2022 varit de minsta under en fyra års utvärderingsperiod (2019-2022). Jämfört med den ändrade budgeten skedde inga betydande överskridningar, men däremot underskreds anslagen för Gillobackens projekt som är i byggskedet och för Nissnikun koulus och det gemensamma campusets projekt, vilka är i planeringsskedet. Främjande av investeringsprojekt har fördröjts på grund av personalbrist.

Med tanke på investeringarnas inkomstfinansiering har investeringsnivån på 25,8 miljoner euro varit måttlig. Inkomstfinansieringen har räckt till för att täcka avskrivningar och nedskrivningar samt investeringar. Under de kommande 3-4 åren är fyra betydande investeringar i genomförandeskedet och de totala sammanräknade kostnaderna för dessa investeringar uppgår till ca 127 miljoner euro (inklusive livscykelmodellprojekten) uppdelat på en tidsperiod på fyra år. Man har strävat efter att balansera investeringskostnaderna i kommunen särskilt med hjälp av fastighetsleasingfinansiering och till följd av detta börjar kommunen betala leasinghyra efter att byggskedet slutförts.

Eftersom investeringstakten fortsätter vara på en hög nivå de närmaste åren, inkomstfinansieringen och verksamhetsbidraget halveras till följd av välfärdsområdesreformen och balanseringen av ekonomin har fastställts som ett strategiskt mål, rekommenderar revisionsnämnden fortsättningsvis, att man i kommunen fastställer en årlig investeringsnivå för tiden efter välfärdsområdesreformen (en uppskattning i euro av investeringskostnaderna, som med tanke på inkomstfinansieringen är på en hållbar nivå).

6. Utvärdering av uppnående av verksamhetsmålen

I Kyrksläotts kommun har uppgjorts en ny strategi som gäller åren 2022-2023. Strategin godkändes av kommunfullmäktige 31.1.2022 (§ 5). Målen för verksamheten har antecknats i bokslutets driftsekonomidel. Varje serviceområde har beskrivit de åtgärder som genomförts för förverkligandet av målen samt angivit en uppskattning för när målet förverkligas.

Revisionsnämnden har utvärderat förverkligandet av målen för verksamheten utgående från bokslutsuppgifterna. I utvärderingen har man lagt märke till följande:

- är målet satt upp så att man kan dra slutsatser av målnivån
- har de föreslagna åtgärderna varit tillräckliga för att genomföra målet

Vid utvärderingen av verksamhetsmålen har man använt samma bedömningskala i tre steg som vid utvärderingen av de ekonomiska målen. Målen och utvärdering av uppnående av dem har presenterats i de serviceområdesspecifika tabellerna.

6.1 Gemensamma tjänster

Strategisk målsättning: Tjänster som stöder kommuninvånarnas välmående			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
<p>Kommunens helhetsvitsord i företagbarometeren är bättre än år 2020, 2,19.</p> <p>Man intensifierar samarbetet med företag i Kyrkslätt och främjar företagsamhet och placering i kommunen och utvecklar samarbetsnätverk.</p> <p>En företagsenkät genomförs hösten 2022</p> <p>Man fortsätter utarbeta lägesrapporter om näringsverksamhet (2-3 st. per år) och startar utarbetandet av näringsnyhetsbrev (2-3 st.) om aktuella näringslivsteman till företagare och lokala aktörer.</p> <p>Man inkluderar bedömning av företagseffekter i besluten.</p>	<p>Kommunbarometerens resultat 2,33. År 2022 inledde 369 nya företag sin verksamhet i kommunen.</p> <p>Det genomfördes en företagsenkät som besvarades av 137 företag. Helhetstillfredsställelsen var 3,22 (skala 1-5).</p> <p>En näringsöversikt har uppgjorts och presenterats för kommunstyrelsen.</p> <p>Nyhetsbrev för företagare har publicerats först år 2023.</p> <p>Bedömningen av företagseffekter har inte behandlats för beslut.</p>	+	+
<p>Kommunens invånarantal ökar i enlighet med kommunstrategin och vi marknadsför regelbundet kommunen genom att lyfta fram kommunens kvarhållnings- och attraktionskraft.</p> <p>Vi ordnar tväradministrativa möten om aktuella teman i kommunen och utveckling av kommunen för att öka kommunens attraktionskraft och stärka kommunbilden.</p>	<p>Kommunens invånarantal ökade med 0,7 %.</p> <p>Det har gjorts reklam i sociala medier för att förstärka kommunens attraktions- och kvarhållningskraft.</p> <p>I evenemangskalendern har man lyft fram kommunens företagsverksamhet och kommuninvånarverksamhet samt olika objekt. Evenemangskalenderns besökarantal har ökat jämfört med året innan med 14 500 besökare och antalet sidladdningar har ökat med 60 256 laddningar.</p>	+	+

	För nya företagare har ordnats evenemang för nätverksbildning		
Svarstiden på kommuninvånarnas kontaktförsök blir snabbare: frågorna besvaras omedelbart. Chattjänsten tas i bruk under år 2022.	Inom småbarnspedagogiken har chattjänsten tagits i bruk. Enligt revisionsnämndens uppskattning är rapporteringen i bokslutet inte tillräcklig för att man ska kunna konstatera att målet ens delvis har förverkligats.	+	-
Utveckling av digitaliseringen Automatisering av processer och fortsättning på utvecklingen av elektroniska blanketter	Processer har automatiserats genom att ta i bruk ett elektroniskt blankettsystem. Alla blanketter har överförs till blankettsystemet.	+	+
Minst 100 långtidsarbetslösa i Kyrkslätt stryks från kommunandelslistan (kostnadseffekt 249 000 euro).	Från kommunandelslistan hade i slutet av året försvunnit 182 Kyrkslättbor. Arbetsmarknadsstödets kommunandelsavgift minskade med 545 000 euro.	++	++
Man bereder en organisationsändring för att verksamheten ska anpassas efter den nya situationen.	Organisationsändringen har beretts. Verksamheten har ännu inte anpassats till den nya situationen. I beredningen av organisationsändringen pågår för tillfället analyseringen av nuläget.	+	+
Budgetramen upprättas enligt inflationen och den rörelsemarginal som ökningen av skatteinkomster ger.	Verksamhetsbidraget ökade mer än förväntat för den specialiserade sjukvårdens del (17,1 %).	-	-

6.2 Vård- och omsorgsnämnden

Strategisk målsättning: Tjänster som stöder kommuninvånarnas välmående			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
Mångprofessionellt genomförande av gruppverksamhet inom social rehabilitering utgående från klienten. Utvärdering av effektiviteten av gruppverksamheten inom den sociala rehabiliteringen med hjälp av välmåendemätare för vuxenbefolkningen/ Förmågaren.	På hösten genomfördes en grupp med diakoniarbetet och i november började en ny grupp inom den sociala rehabiliteringen. Man har testat på Förmågaren med klienter. Arbetstagarna har gått AVAIN-utbildningarna, men ibrukttagandet förflyttas till början av året då man får mätaren i bruk i det nya klientdatasystemet. Enligt revisionsnämndens uppskattning är rapporteringen i bokslutet om att bedömningen av effekterna av den sociala rehabiliteringens gruppverksamhet skulle motsvara målsättningen inte tillräcklig.	++	+
Man utvecklar vårdkedjan/-processen för barnpsykiatri inom primärvården genom mångprofessionellt samarbete.	Utfall 99 remisser	++	-

<p>Antal remisser inom barnpsykiatri till specialiserad sjukvård (inkl. primärhälsövård + privat). Mål år 2022: högst 120. Andel barn för vilka serviceteamet kan ordna lämpliga tjänster på basnivå inom 6 månader. Mål: 80 % Andel familjer som tagit emot hjälp som serviceteamet planerat. Mål: 90 %</p>	<p>Enligt revisionsnämndens uppskattning är rapporteringen i bokslutet inte tillräcklig för att man ska kunna konstatera att målet förverkligats.</p>		
<p>Minskning av rusmedelsanvändningen bland ungdomarna i Kyrkslätt. Åtgärder: 1) Överföring av sjukskötarresurser från tjänster för vuxna till tjänster för unga 2) Utveckling av kunnandet inom förebyggande rusmedelsarbete tillsammans med olika aktörer 3) Utarbetande av en verksamhetsplan för förebyggande rusmedelsarbete. Utökande av antalet bemötta unga med 10–15 % jämfört med utgångsnivån. Resultaten av enkäten Hälsa i skolan ska motsvara den nationella nivån.</p>	<p>1 Förverkligad</p> <p>2 I skolorna har man arbetat med olika målgrupper. Samarbete har också inletts på hela välfärdsområdet.</p> <p>3) Verksamhetsplanen för förebyggande rusmedelsarbete nämns inte i bokslutet. Det förebyggande rusmedelsarbetet inom missbrukarvården har riktat sig till de högre årskurserna inom den grundläggande utbildningen och läroanstalterna på andra stadiet. I det förebyggande rusmedelsarbetets mer omfattande kommunala träff deltog skolornas hälsovårdare, förebyggande rusmedelsarbetaren inom ungdomstjänsterna och en representant för EHYT (Föreningen för förebyggande rusmedelsarbete). Antalet bemötta studerande har ökat med 15 % jämfört med ifjol.</p> <p>Enligt revisionsnämndens uppskattning är rapporteringen i bokslutet inte tillräcklig för att man ska kunna konstatera att målet förverkligats.</p>	<p>++</p>	<p>+</p>
<p>Strategisk målsättning: Hållbar ekonomi, samarbete och kunnande</p>			
<p>Man stärker en ny sorts arbetskultur där arbetet med förebyggande av fallolyckor ses som betydelsefullt och som en del av varje arbetstagares dagliga arbete. Mångprofessionell lokal utbildning ordnas regelbundet.</p>	<p>Programmet IKINÄ för förebyggande av fallolyckor har tagits i bruk. Vid vårdhemmen identifieras fallolyckor och man anmäler dem. Inom hemvården övar man på verksamheten.</p> <p>I januari-december 2022 gjordes HaiPro-anmälningar om fallolyckor enligt följande: hemvården (4), Lindgården (182), servicehuset (142), Valkokulta (62). HaiPro-anmälningar om fallolyckor januari-augusti 2021: hemvården (0), Lindgården (80), servicehuset (44), Valkokulta (42).</p> <p>Enligt statistiken kan minskande av fallolyckorna inte konstateras eftersom tidsperioderna för jämförelsen är olika.</p> <p>Enligt revisionsnämndens uppskattning är rapporteringen i bokslutet inte tillräcklig för att man ska kunna konstatera att målet förverkligats.</p>	<p>++</p>	<p>+</p>

6.3 Serviceområdet för bildning och fritid

6.3.1 Fritidstjänster

Musikinstitutet

Strategisk målsättning: Vi förbättrar servicens kvalitet, kostnadseffektivitet och tillgänglighet bland annat genom att utöka elektroniska och rörliga tjänster			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
5 % av undervisningsutbudet produceras som live- och distansundervisning, och då kan eleverna delta i lektionen/kursen också på distans.	Live- och distansundervisningens andel i % av undervisningsutbudet var under året 10 %.	++	++

Medborgarinstitutet

Strategisk målsättning: Vi förbättrar servicens kvalitet, kostnadseffektivitet och tillgänglighet bland annat genom att utöka elektroniska och rörliga tjänster			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
5 % av undervisningsutbudet produceras som live- och distansundervisning, och då kan eleverna delta i lektionen/kursen också på distans.	Live- och distansundervisningens andel i % av undervisningsutbudet var under året 20 %.	++	++

Bildkonstskolan

Strategisk målsättning: Vi förbättrar servicens kvalitet, kostnadseffektivitet och tillgänglighet bland annat genom att utöka elektroniska och rörliga tjänster			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
5 % av undervisningsutbudet produceras som live- och distansundervisning, och då kan eleverna delta i lektionen/kursen också på distans.	Live- och distansundervisningens andel i % av undervisningsutbudet var under året 5 %.	++	++

Kulturtjänster

Strategisk målsättning: Vi stärker Kyrksläotts livskraft och positiva säregenhet			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
Programmet för kulturfostran inom småbarns- och ungdoms- och utbildningen "Kyrksläotts kulturkompass" färdig för att styra planeringen och resurseringen av verksamheten.	Planen för programmet för kulturfostran "Kyrksläotts kulturkompass" har gjorts upp. Pilotprojekt har gjorts enligt programmet, och första skedets verksamhet för läsåret 2022–2023 har startat.	++	++

Bibliotekstjänster

Strategisk målsättning: Vi befrämjar kommuninvånarnas välmående bland annat genom att utveckla fritidsställen och service.

Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
Antalet öppna evenemang på Fyri, målnivå 100 evenemang/år samt antalet besökare.	Öppna tillställningar 521 st., dessa hade 10 034 besökare.	++	++

Idrottstjänster

Strategisk målsättning: Vi förbättrar kommuninvånarnas levnadsförhållanden genom att erbjuda högklassiga handledningstjänster			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
I MyHobby och Talent-hobbygrupperna deltar 1 000 gruppmedlemmar per år. Dessutom det totala antalet deltagare för vilka MyHobby- eller TALENT-verksamheten är den enda hobbyn.	I grupperna deltog sammanlagt 1134 personer. Enligt serviceproducenternas beräkning var verksamheten den enda hobbyn för cirka 31 procent av deltagarna.	++	++
Hobbybilen når 8 000 kommuninvånare per år.	Hobbybilen nådde 11 656 kommuninvånare.	++	++

Ungdomstjänster

Strategisk målsättning: Tjänster som stöder kommuninvånarnas välmående			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
Ungdomslokalen i Fyri tas i bruk som ny ungdomslokal när begränsningarna på grund av coronapandemin tillåter.	Fyris ungdomslokal har varit i bruk efter att restriktionerna upphört. Antalet besökare i ungdomslokalerna under år 2022 var sammanlagt 17 197.	++	++

6.3.2 Finska nämnden för fostran och utbildning

Finsk småbarnspedagogik

Strategisk målsättning: Tjänster med anknytning till kommuninvånarnas välbefinnande. Inom välfärdstjänsterna förflyttar vi tyngdpunkten till förebyggande arbete.			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
Den privata småbarnspedagogikens andel av serviceproduktionen 25–27 %	Den privata småbarnspedagogikens andel av serviceproduktionen var 27 %.	++	++
Beläggningsgraden inom kommunala daghemsplatser är minst 98 %.	Beläggningsgraden inom kommunala daghemsplatser var 95,4 %. Enligt revisionsnämndens uppskattning kunde kvaliteten på målsättningen utvärderas ur en synvinkel som skulle beakta de regionala skillnaderna. Enligt revisionsnämnden är de kommunala daghemsplatserna fulla på vissa områden. Enligt revisionsnämndens uppskattning har målet inte förverkligats eftersom beläggningsgraden inte uppnådde målet.	+	-

Behörighetsgraden för den lagstadgade fostringspersonalen (även vikarier över 5 mån) 90 % inom den kommunala småbarnspedagogiken.	Lärare inom småbarnspedagogik: 61 %. Barnskötare inom småbarnspedagogik: 81 %.	—	—
Kundbelåtenheten på minst god nivå (3)	Kundbelåtenheten var 4,4.	++	++

Finska utbildningstjänster

Strategisk målsättning: Kommuninvånarnas välbefinnande / En god och trygg vardag. Vi förebygger utslagning bland kommuninvånarna genom att svara på barns och ungas behov av stöd för lärande och uppväxtutmaningar. Förverkligandet av den utvidgade läroplikten			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
Elevvårdspersonalen svarar på förfrågningar från kunder till 100 % inom den lagstadgade tidsramen.	88 % (siffran grundar sig på uppgifter i delårsöversikten) Enligt revisionsnämndens uppskattning är rapporteringen i bokslutet inte tillräcklig för att man ska kunna konstatera att målet delvis förverkligats.	+	—
Alla (100 %) läropliktiga under 18 år som avslutat den grundläggande utbildningen har anvisats en studieplats på andra stadiet eller en HUX-utbildningsplats eller en annan utbildningsplats där man fullgör sin läroplikt.	8 av 11 anmälningar via Valpas-tjänsten avgjordes före utgången av år 2022. I fråga om tre anmälningar pågår processen ännu. För alla läropliktiga som avslutat den grundläggande utbildningen är utfallet av studieplats på andra stadiet 99,4 %.	+	+
Andelen elever som fått avgångsbetyg är 100%.	För den finska utbildningens del är utfallet 100 %	++	++
Strategisk målsättning: inkluderande växelverkan / växelverkan med kommuninvånarna. Vi inkluderar på olika sätt kommuninvånare i beredningen av ärenden och beslutsfattandet			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
Välfärdsplanen för klassen är i bruk i alla skolor (100 %) inom den grundläggande utbildningen.	Välfärdsplanen för klassen har tagits i bruk i alla skolor inom den grundläggande utbildningen(100 %)	++	++
Strategisk målsättning: En hållbar framtid. Vi främjar ett kolneutralt Kyrkslätt			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
I varje enhet (100 %) inom utbildningstjänsterna har man gjort upp en egen HINKU-verksamhetsplan och rapporterat om minst en klimatgärning.	I varje skola (100 %) har man gjort upp en egen HINKU-verksamhetsplan och rapporterat om minst en klimatgärning.	++	++

6.3.3 Svenska nämnden för fostran och utbildning

Svensk småbarnspedagogik

Strategisk målsättning: Vi främjar kommuninvånarnas välmående med högklassiga, invånarorienterade och kostnadseffektiva tvåspråkiga tjänster.			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
Den privata småbarnspedagogikens andel av tjänsten är 25–27 %.	Den privata småbarnspedagogikens andel av tjänsten var 23 %.	—	—
Strategisk målsättning: Vi satsar på hållbar ekonomi, samarbete och kunnande.			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
Användningsgraden inom kommunala daghemsplatser är minst 98 %.	Användningsgraden inom kommunala daghemsplatser var 92,2 %.	—	—
Den lagstadgade behörighetsgraden för personal inom småbarnspedagogik (även vikarier över 5 mån.) är 90 % inom den kommunala dagvården.	Lärare inom småbarnspedagogik: 73 %. Barnskötare inom småbarnspedagogik 57 %.	—	—
Kundtillfredsställelsen på minst god (3) nivå.	Kundbelåtenheten var 4,3.	++	++

Svenska utbildningstjänster

Strategisk målsättning: Vi främjar kommuninvånarnas välmående med högklassiga, invånarorienterade och kostnadseffektiva tvåspråkiga tjänster.			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
Elev- och studerandevårdspersonalen svarar på förfrågningar från klienter till 100 % inom de lagstadgade tidsramarna.	Elev- och studerandevårdspersonalen har kunnat svara på förfrågningar från klienter inom de lagstadgade tidsramarna till 100 % år 2022. Enligt revisionsnämndens uppskattning har man i bokslutet rapporterat att målet har förverkligats.	—	++
Alla läropliktiga under 18 år som avslutat den grundläggande utbildningen har anvisats en studieplats på andra stadiet eller en HUX-utbildningsplats eller en annan utbildningsplats där man fullgör sin läroplikt.	Målet uppnåddes till 100 %.	++	++
Alla som avslutar den grundläggande utbildningen får avgångsbetyg	Andelen elever som fått avgångsbetyg är 100%.	++	++
Fortsätta Digilandetprojektet och utvidga Digilandet till våra gymnasie studerande	Målet uppnåddes till 100 %.	++	++

på t.ex. företagarkinjen samt elever i det finska skolväsendet (Digiaitta).			
Utfall 100 %			
Integrering av målen för HINKU-verksamheten i skolornas planer för hållbar utveckling.	Målet uppnåddes till 80 %.	-	-

6.4 Serviceområdet för samhällsteknik

Samhällstekniska nämnden

Strategisk målsättning: Ett livskraftigt och säreget Kyrkslätt, kommunens tillväxt årlig befolkningsökning på 1–1,5 %.			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
Förverkligande av detaljplaneringens MBT-mål (de godkända detaljplanernas bostadsvåningsyta nästan 40 000 v-m ² och på de s.k. primära markanvändningsområdena i MBT-planen 2019 placeras 90 % av bostadsvåningsytan)	Under året godkändes inga detaljplaner för boende. Flera planer bereddes för behandling för godkännande (bl.a. Västra Gesterby, Kvis, Norra Jorvas och Blåbärsbrinken).	-	-
Ökning av andelen småhus och radhus med minst 20 % jämfört med bokslutet 2021.	Största delen av detaljplanerna för boende som bereds för behandling för godkännande var småhusdominerade.	-	-
Det långsiktiga målet är 50 överlåtna egnahemstomter och byggrätt på 5 000 v-m ² för produktionsformade tomter i året.	4 st. egnahemstomter såldes. 3 055 v-m ² produktionsformade tomter för boende såldes. Enligt revisionsnämndens uppskattning har utfallet av dess blivit långt från målet, varmed revisionsnämnden har bedömt att målet inte uppfyllts.	+	-
Ökning av antalet kollektivtrafikanvändare	Användarantalen (påstigningar) år 2022/ändring jämfört med år 2021: Närtågstrafiken: 1 416 000 / +30,5 % Kyrksläotts interna busslinjer (inkl. Sjundeås linjer 181 och 182): 399 000 / +40,0 % Kyrksläotts regionlinjer: * 1 868 000 / +71,8 % Kyrksläotts U-linjer: 428 000 / +59,7 %	++	++
HSL:s sänkning av kommunandelen så att kommunens subventionsgrad är under 50 %.	Subventionsgraden för kommunens kollektivtrafik var 31,9 % år 2021 utan över-/underskottet från tidigare år. Kyrksläotts kommunandel uppskattas vara 40,9 % utan över-/underskott. Den slutliga subventionsprocenten framgår ur HRT:s bokslut våren 2023.	++	++
Strategisk målsättning: Hållbar ekonomi. Effektivisering av uppföljningen av investeringsprojektens kostnader			

Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
<p>Man effektiviserar samordnandet av detaljplanering och kommunalteknik. I planeringen utnyttjas jordmånsundersökningar i rätt tid och rätt omfattning. Utfallet av investeringarna uppföljs aktivt. Mätare: mängden tillägs- och ändringsarbete är högst 10 %.</p>	<p>Betydande överskridningar på över 10 % av kostnadsberäkningen genomförs inte i de kommunaltekniska investeringsobjekten (ja/nej). Mängden tillägs- och ändringsarbeten inom de kommunaltekniska entreprenaderna som genomförs under budgetåret i förhållande till entreprenadanbudet följer den normala nivån för jordbyggnadsentreprenader. Situation 31.12.2022: Under år 2022 färdigställdes en entreprenad där målet inte uppnåddes.</p>	-	-

Byggnads och miljönämnden

Strategisk målsättning: Ett livskraftigt och säreget Kyrkslätt. Upprätthållande av hög nivå på miljö- och naturskydd. (Kyrksläotts kommunstrategi 2018-2021, Kyrksläotts miljöstrategi, livskraftsprogrammet)			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
<p>Jätteflokkan bekämpas på minst 5 000 m².</p> <p>Fortsättning av vattendragsprojektet i Veikkola och Sjundeå å 2030 och genomförande av åtgärder.</p> <p>Projekt för iståndsättning av strömmande vatten och vattenskydd stöds och beviljas bidrag om minst 10 000 €.</p>	<p>Programmet för bekämpning av jättefloka genomfördes genom att låta utföra bekämpning på planerade ställen om ca 2 300 m².</p> <p>Vattendragsprojektet i Veikkola fortsattes med olika slags åtgärder.</p> <p>Projektet Sjundeå å 2030 fortsattes med olika slags åtgärder.</p> <p>Projekt för iståndsättning av strömmande vatten stöddes med 13 000 €.</p>	+	+
<p>Man besvarar kundernas begäran om kontakttagning inom 10 dagar.</p> <p>Man behandlar bygglov inom 8 veckor (56 kalenderdagar) i genomsnitt.</p>	<p>Man besvarade kundernas begäran om kontakttagning inom 3,88 dagar i genomsnitt.</p> <p>Det lämnades 134 st. bygglov för nybyggnader och den genomsnittliga handläggningstiden var 46 kalenderdagar i början av åren.</p>	++	++

Nämnden för lokaltjänster

Strategisk målsättning: Hållbar ekonomi			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
<p>Under året säljs och rivs 5 000 m² fastigheter i portfölj C.</p>	<p>Sålda: totalt 1593m² Rivna: totalt 2 412m²</p> <p>Enligt revisionsnämndens uppskattning har utfallet av dess blivit långt från målet, varmed revisionsnämnden har bedömt att målet inte uppfyllts.</p>	+	-

Strategisk målsättning: Ordnan­de av serviceproduktion effektivt och flexibelt samt utgående från kundens behov.			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
Kundbelåtenheten inom lokaltjänsterna är på god nivå.	Enkäter om kundbelåtenheten har utförts inom städ- och kosthållstjänsterna. Städtjänsterna: genomsnittet över 3 och förenligt med städ­nivåkraven och servicebeskrivningarna. Kosthållstjänsterna: kundbelåtenheten var på god nivå.	+	+
Strategisk målsättning: Sunda, trygga och funktionerande utrymmen för kommunens tjänster, bevarande av egendomens värde			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
Investeringsprogrammet för verksamhetslokalerna bildas i enlighet med den uppdaterade servicenätsplanen, och investeringarna genomförs i enlighet med budgeten.	Uppdateringen av servicenätsplanen pågår. Personalbristen inom lokalernas underhålls- och byggherretjänsterna försvårade genomförandet av investeringsprogrammet. Enligt revisionsnämndens uppskattning är rapporteringen i bokslutet inte tillräcklig för att man ska kunna konstatera att målet ens delvis förverkligats.	+	-
Byggnadernas reparationsskuld ökar inte och de årliga reparationerna genomförs i rätt tid på ett planmässigt sätt.	Utvecklingen av den långsiktiga planeringen av byggnadsbeståndet pågår fortfarande. Planen antecknas direkt i servicebokssystemet. Enligt revisionsnämndens uppskattning är rapporteringen i bokslutet inte tillräcklig för att man ska kunna konstatera att målet ens delvis förverkligats.	+	-

6.5 Kyrkslätts Hyresbostäder Ab

Kyrkslätts Hyresbostäder Ab			
Mål	Genomförande	Kommunens uppskattning	Revisionsnämndens uppskattning
Träbyggandets andel ökar och kolfotspåret minskar.	<p>Alla Kyrkslätts Hyresbostäder Ab:s fastigheter har varit kolneutrala vad beträffar el och uppvärmning från och med år 2022.</p> <p>Ett våningshus i trä (85 bostäder) blev färdigt i Masaby 1.6.2022 och det planeras ett trähusprojekt i Festberget.</p> <p>Bedömningen av kolfotspåret görs alltid på förhand och från fall till fall.</p> <p>Enligt revisionsnämndens uppskattning är rapporteringen i bokslutet inte tillräcklig för att man ska kunna konstatera att målet förverkligats. För att bedöma utfallet av målen borde det ha framförts närmare uppgifter om hur mycket träbyggande det genomförts år 2021 och 2022 och vilket kolfotspåret varit totalt åren 2021 och 2022.</p>	++	-
Nya objekt 100 % tillgängliga KVA Oy / Hyresbostädernas användningsgrad är minst 98 %	<p>Objekt som renoveras grundligt och nya objekt görs tillgängliga, alltid i den mån som det är möjligt.</p> <p>År 2022 var den genomsnittliga användningsgraden 97,8 %.</p>	+	+

Sammandrag av utvärderingen

Inom de gemensamma tjänsterna har ställts 7 mål för verksamheten. Ett av målen uppfylldes, två uppfylldes inte och fyra uppfylldes delvis. Jämfört med bedömningarna i bokslutet var revisionsnämnden av annan åsikt än kommunen beträffande ett mål. Detta gällde försnabbandet av svarstiderna på kommuninvånarnas förfrågningar, som inte hade redogjorts för tillräckligt i bokslutet.

För serviceområdet för vård och omsorg har ställts fyra mål för verksamheten. Jämfört med bedömningarna i bokslutet var revisionsnämnden av annan åsikt än kommunen beträffande uppfyllandet av alla målen. Revisionsnämnden bedömde att tre av målen förverkligats delvis och att ett av målen inte gjort det, eftersom det inte i rapporterats tillräckligt i bokslutet om genomförandet av åtgärderna så att förverkligande av målet hade kunnat konstateras.

Inom fritidstjänsterna hade ställts sammanlagt 8 mål för verksamheten, och revisionsnämnden bedömde precis som kommunen att de alla förverkligats. Revisionsnämnden fäste i sin bedömning uppmärksamhet vid målens kvalitet och i synnerhet vid om man vid måluppställningen tillräckligt beaktat inverkan av fritidstjänsternas arbete på kommuninvånarnas välbefinnande.

Inom den finska småbarnspedagogiken och undervisningen hade ställts sammanlagt nio mål för verksamheten, av vilka revisionsnämnden bedömde att fem hade förverkligats, ett delvis och tre inte. Jämfört med bedömningarna i bokslutet var revisionsnämnden av annan åsikt än kommunen beträffande två mål.

Inom den finska småbarnspedagogiken och undervisningen hade ställts sammanlagt nio mål för verksamheten, av vilka revisionsnämnden bedömde att fem hade förverkligats och fyra inte. Jämfört med bedömningarna i bokslutet var revisionsnämnden av annan åsikt än kommunen beträffande ett mål. Revisionsnämnden bedömde på basis av det som framförts i bokslutsuppgifterna att målet hade förverkligats medan kommunen bedömde att det inte hade gjort det.

Inom serviceområdet för samhällsteknik hade ställts sammanlagt 11 mål för verksamheten, av vilka revisionsnämnden bedömde att tre hade förverkligats, två delvis och sju inte. Jämfört med bedömningarna i bokslutet var revisionsnämnden av annan åsikt än kommunen beträffande fyra mål.

För Kyrkslätts Hyresbostäder Ab hade ställts två mål för verksamheten av vilka revisionsnämnden bedömde att ett hade förverkligats delvis och att det beträffande ett mål inte fanns tillräcklig rapportering i bokslutet för att kunna konstatera att det förverkligats.

Man har satsat på måluppställning och förverkligande av målen. En stor del av målen för verksamheten har ställts så att målnivån kan härledas och mätarna har fastställts. Planerade och vidtagna åtgärder ingår tydligt i beskrivningarna av målen.

Revisionsnämnden konstaterar att man med målen för verksamheten främjar genomförandet av kommunens strategi och att de beskriver inverkan av serviceområdets arbete på kommuninvånarnas välbefinnande. Detta är bra att hålla i minnet då man ställer mål och beskriver i bokslutet hur de förverkligats.

7. Fokusområden för utvärderingsåret

7.1 Kommunens personal

Enligt Kyrksläotts kommuns nyaste strategi 2022–2023 är *”Kyrksläotts kommun är en attraktiv och omtyckt arbetsplats. Den kunniga personalen är delaktig i förändringarna och mår bra i sitt arbete”*.

Åtgärder som kartlägger nuläget

I kommunen genomfördes år 2022 en årlig enkät om arbetshälsan och en skild enkät för cheferna. Arbetshälsoenkäten besvarades av 61,9 % av de anställda och chefsenkäten besvarades av 82 % av cheferna.

Bland de bästa resultaten i arbetshälsoenkäten var att arbetstagarna är insatta i arbetsenhetens mål, det råder en atmosfär av förtroende mellan arbetstagaren och chefen och arbetstagaren kan använda sina uppgifter och färdigheter på ett mångsidigt sätt. De sämsta resultaten gällde otillräckligt med tid för att utföra arbetsuppgifterna, organisationens ledningssätt och ledningens öppenhet.

Bland de bästa resultaten i chefsenkäten var engagemanget i det nuvarande arbetet, att cheferna ansåg att de är väl insatta i sina underordnades arbetshälsa och att chefsens kunskaper är i jämvikt med arbetets krav. Utvecklingsobjekt i chefsenkäten var arbetsgivarens belöningspraxis, tiden som används för utveckling av det egna kunnandet, organisationens ledningssätt och kommunikationen till cheferna.

Chefsarbetet har utvecklats under året bl.a. så att chefernas självledarskap har stötts och cheferna utbildats regelbundet. Dessutom har man inlett ett månatligt chefskaffe. Vid utvärderingstidpunkten (hösten 2022) finns ingen personalledningsträning på kommunnivå. Inom personalledningen försöker man främja framgång genom att utveckla anvisningar och verksamhetsmodeller och öka informeringen.

De största utmaningarna

De största utmaningarna som kommunens personalledning identifierat är stor personalomsättning, rekryteringsutmaningar med hård konkurrens om kunnig personal, resursernas tillräcklighet, personalens orkande och vikten av förändringsledning.

Inom serviceområdena har man upplevt de största utmaningarna som gäller personalen på ett lite annat sätt, men en gemensam faktor reflekteras i alla sektorers verksamhet, och det är rekryteringsutmaningarna. Inom serviceområdet för bildning och fritid har behovet av kunskaper gällt förbättring av välfärds- och inlärningsunderskottet på grund av pandemin. Inom serviceområdet för vård och omsorg sysselsatte välfärdsområdesreformen personalen under år 2022. Ett konkret exempel på resursernas otillräcklighet är inom serviceområdet för samhällsteknik där beredningen av projekt inom tre betydande husbyggnadsinvesteringar inte kunde genomföras inom planerad tidtabell på grund av personalbrist. På basis av personalledningens översikt till revisionsnämnden har det under årets lopp bytt personal inom flera enheter inom serviceområdet för samhällsteknik, och man har fått få eller inga behöriga sökande till lediga befattningar.

Inom samhällstekniska sektorn belastade särskilt personalomsättningen, rekryteringsutmaningarna och den resursbrist som dessa medförde personalen och särskilt cheferna. Man bör fösta uppmärksamhet vid chefernas belastning.

Utvecklingsåtgärder år 2022

År 2022 har tyngdpunkter för utvecklingen av personalen varit beredningen inför övergången till välfärdsområdet, granskning av verksamhets sätt och ändring av dem i enlighet med verksamhetsmiljöns krav och utveckling av rekryteringen. Inom kommunens personalenhet arbetar man eller håller på att inleda utveckling av belöningshelheten och utarbetandet av programmet för arbetshälsa samt uppdatering av planen för jämställdhet och likabehandling. Inom serviceområdet för samhällsteknik har miljövårdsenheten utfört ett utvecklingsprojekt gällande arbetsgemenskapen och inom serviceområdet för bildning och fritiden har man utvecklat bl.a. förvaltningens verksamhets sätt, processer och arbetsfördelning och förtydligat och förenhetligat ledningen av tjänsterna och personalen. Vård- och omsorgstjänsternas chefer och anställda har deltagit i projekten Framtidens social- och hälsocentral och Framtidens tjänster som stöder möjligheterna att bo hemma. Inom serviceområdet för vård och omsorg har verksamheten i synnerhet gällt ändringsarbetet som gäller välfärdsområdesreformen.

Sammandrag av utvärderingen

Utvecklingsbehoven enligt resultaten av enkäten om arbetshälsa gällde ledningen. Det positiva av resultaten av enkäten var att ramarna för utförandet av arbetet, dvs. målsättningarna, utnyttjandet av den egna kompetensen samt tillförliten mot arbetstagaren har upplevts positiv. Utvecklingsbehoven enligt resultatet av enkäten till cheferna gällde också ledning och handledning av cheferna. Det positiva med resultaten av enkäten var att cheferna upplever att de förbundna till arbetet, de har en god insyn i den anställdas arbetshälsa och arbetsförmåga samt att de upplever att deras kompetenser motsvarar arbetets krav.

Den mest betydande utmaningen som förenar alla serviceområdena gäller omsättning och rekrytering. Man har i kommunen inlett arbetet med att utveckla rekryteringen.

Vid sidan om centraliserade utvecklingsåtgärder vid personalenheten har man självständigt inlett arbetet inom serviceområdena för att utveckla personalledningen.

Den strategiska målsättningen om att vara en attraktiv och omtyckt arbetsplats förutsätter, med tanke på de identifierade utmaningarna som gäller personalomsättning och rekrytering, systematiska utvecklingsåtgärder på hela kommunens nivå. I kommunen finns vid tidpunkten för utvärderingen ingen/inget policy/program/plan som styr personalledningen och i vilken/vilket det skulle ha antecknats de målsättningar och åtgärder gällande utvecklingen av personalen som avletts ur kommunens strategi, de mest betydande identifierade kompetenskraven som baserar sig på strategin, resursbehoven ur strategins synvinkel, satsningarna på upprätthållande av kunnandet och bevarande av skickligheten osv. En sådan plan skulle stöda personalledningen och förenhetliga ledningens stöd till cheferna på hela kommunens nivå.

Revisionsnämnden rekommenderar att det i Kyrksläpps kommun utarbetas ett personalprogram som riktar sig mot de strategiska målsättningarna. I programmet antecknas målsättningar och åtgärder för utvecklingen av personalen vilka ska utnyttjas i ledningen av kommunen.

7.2 Riskhantering och intern kontroll

Riskhantering

Revisionsnämnden rekommenderade i utvärderingsberättelsen ifjol (2021) att man i kommunen utreder riskhanteringens nuläge för att kunna bedöma riskhanteringens utvecklingsbehov och -åtgärder med beaktande av den interna kontrollhelheten. På basis av bemötandet till kommunens revisionsnämnd (25.1.2023) har riskhanteringen förts vidare. År 2022 har principerna för riskhantering och anvisningarna för intern kontroll i Kyrksläotts kommun uppdaterats. Anvisningarna har behandlats och godkänts av kommunfullmäktige 16.5.2022. I budgeten år 2023 (Budgeten 2023, ekonomiplan 2024–2025) har inkluderats riskerna som identifierats ur de strategiska tyngdpunktsområdenas synvinkel, riskernas storlek och hanteringsåtgärder. Utöver detta bereds en vägkarta för säkerhetshelheten, kommunens beredskapsplaner och bedömningar av arbetsplatsernas risker och faror uppdateras och en strategi för den digitala säkerheten görs under år 2023.

I anvisningarna för intern tillsyn och riskhantering ingår en matris över delområdena av kommunens riskhantering.

Bild 6: Delområden i Kyrksläotts kommuns riskhantering.

I bokslutet ingår en bedömning av de mest betydande riskerna och osäkerhetsfaktorerna. I kommunen delas riskerna i enlighet med bilden ovan in i strategiska och ekonomiska risker, funktionella risker och yttre risker. I bild 7 finns de mest betydande riskerna och osäkerhetsfaktorerna i bokslutet.

Bild 7: Kommunens risker och osäkerhetsfaktorer i bokslutet.

Intern kontroll

I bokslutets driftsekonomidel har liksom tidigare år antecknats utvecklingsområdet för intern kontroll i form av en tabell, som gjorts upp i enlighet med principerna för riskhantering. Revisionsnämnden har i utvärderingsberättelsen år 2021 konstaterat att de organspecifika planerna för intern kontroll i driftsekonomidelen i verksamhetsberättelsen är uppgjorda enligt principerna för riskhantering och att det skulle vara rekommendabelt att utarbeta denna beskrivning av allra de mest betydande riskerna som identifierats i organen, inte bara av utvecklingsområdena. Kommunen har i sitt bemötande till revisionsnämnden konstaterat att det i uppgörandet av nämndernas dispositionsplaner år 2023 ingår bedömning av centrala risker gällande budgetutfallet med hanteringsåtgärder.

Revisionsnämnden rekommenderade dessutom i utvärderingen år 2020 att man i alla nämnder i kommunen går igenom anvisningarna för intern kontroll och bedömer om verksamhetssätten stämmer överens med dem. Kommunen har i sitt bemötande till revisionsnämnden konstaterat att man inte gått igenom anvisningarna på ett enhetligt sätt i nämnderna och att det skulle vara ändamålsenligt att göra det t.ex. i samband med behandlingen av dispositionsplanen 2023.

Sammandrag av utvärderingen

Åtgärder för utveckling av riskhanteringen har vidtagits i kommunen. De mest betydande riskerna och osäkerhetsfaktorerna har tydligare än tidigare år beskrivits i bokslutet, och i budgetberedningen har inkluderats bedömning av risker gällande de strategiska målen och skriftlig definiering av hanteringsåtgärderna.

Revisionsnämnden anser det viktigt att de uppdaterade anvisningarna för intern kontroll behandlas i nämnderna och att man bedömer om verksamhetssätten iakttar dem. På så sätt försäkras man sig om att kommunens praxis stöder verksamhet enligt målen, lagar och förordningar i kommunen.

7.3 Kyrkslätts vatten

Affärsverket Kyrkslätts vatten förverkligar kommunens strategi i synnerhet genom att locka med arbetsplatser för sakkunniga och utveckla de nuvarande arbetsplatserna. Affärsverket siktar också på högre produktivitet. Investeringar görs modigt enligt principerna för hållbar utveckling.

Mål för ekonomin

Affärsverket Kyrkslätts vattens bindande mål gentemot fullmäktige är räkenskapsperiodens över-/underskott enligt resultaträkningen i budgeten 2022. Räkenskapsperiodens resultat uppvisade för affärsverket Kyrkslätts vatten ett överskott på 1,07 milj. euro och det överskred budgeten med sammanlagt 952 332 euro. Målet för ekonomin som ställts för affärsverket uppnåddes.

Mål för verksamheten

För Affärsverket Kyrkslätts vatten har uppställts två mål för verksamheten vilka var

- Man har gått grundligt igenom de interna och externa processerna inom Kyrkslätts vattens organisation och tagit i bruk de utvecklade verksamhetsmodellerna.
- Man tar i bruk hållbara och kostnadseffektiva ändringar av vattenanskaffningen. Nätverkens mätningar utvecklas genom att man investerar i anordningar som mäter nätets strömningar och uppföljning av mängden levererat vatten genom att installera fjärravläsbara vattenmätare (5 nya nätmätningpunkter och 800 nya fjärravläsbara vattenmätare).

Man har inte gått igenom organisationens interna och externa processer år 2022 till andra delar än kundbetjäningens och nätverksteamets interna processer.

Man bytte ut sammanlagt 284 vattenmätare till fjärravläsbara. Man installerade en nätmätningssbrunn i vattenledningsnätet. Man lyckades inte utveckla nätverksmätningen så som beskrivs i målet.

Centrala risker och hantering av dem

I bokslutet (2022) har antecknats tre risker av storleksklassen betydande och stora. Den största risken är en tunn personalorganisation som är utsatt för funktionsstörningar, varmed man inte kan uppfylla målen som ställts i dispositionsplanen. Risken realiserades under år 2022 eftersom det förekom uppsägningar och vikariearrangemangen inte var tillräckliga. Det ledde bl.a. till att verksamhetsmålen inte förverkligades.

Variationer eller överskridningar i utfallet av budgeten för investeringarna förverkligades delvis, eftersom investeringarnas totalbudget 4,5 milj. euro utföll endast till 50,9 % (2,3 milj. euro). Som följd av risken blev anslag oanvända. De outnyttjade investeringsanslagen berodde på besvär över planer eller gatuplaner, vilka fördröjde inledningen av investeringarna. Som hanteringsåtgärd har utvecklats förutsägbarheten av investeringarna (prognostabell) och aktuell rapportering till direktionen.

Anslagen i driftsekonomin räcker inte till en tillräcklig underhållsnivå, varmed reparationskulden ökar. Risken uppfylldes inte eftersom anslagen räckte och räkenskapsperiodens resultat uppvisade ett överskott.

Revisionsnämnden har i sin utvärdering utrett underhållet av Kyrksläpps vattens vatten- och avloppsnät och uttrycker oro över ökningen av vattenförsörjningsnätets reparationskund och betonar behovet av reservering av tillräckliga reparationsresurser för såväl vattenförsörjningstekniken som samhällstekniken. Med takten år 2022 skulle det t.ex. ta 150 år att gå igenom det nuvarande avloppsnätet.

Sammandrag av utvärderingen

Affärsverket Kyrksläpps vattens mål för ekonomin år 2022 som är bindande gentemot fullmäktige förverkligades.

Målen för verksamheten förverkligades inte bl.a. med anledning av personalbrist. Personalens tillräcklighet har också identifierats som organisationens största risk, som kan leda till bl.a. funktionsstörningar om den förverkligas.

Affärsverket Kyrksläpps vatten förverkligar kommunens strategi genom att locka och upprätthålla arbetsplatser för sakkunniga i kommunen och genom att genomföra investeringar i enlighet med principen för hållbar utveckling.

För att förebygga att vattenförsörjningsnätets reparationskund ökar ska tillräcklig uppmärksamhet fästas vid tillräckliga reparationsresurser för såväl vattenförsörjningsteknik som samhällsteknik.

Revisionsnämnden rekommenderar att åtgärder för att iståndsätta personalresurserna vidtas genom att utveckla rekryteringen och genom att identifiera och utveckla organisationens bevarandekraftsfaktorer.

Revisionsnämnden rekommenderar att tillräckliga reparationsresurser reserveras för såväl vattenförsörjningsteknik som samhällsteknik.

Kyrklätt 3.5.2023

Revisionsnämnden i Kyrklätts kommun

Ulla Seppälä
ordförande

Jerri Kämpe-Hellenius
vice ordförande

Saara Mattero
ledamot

Matti Tanskanen
ledamot

Tuomo Tiitinen
ledamot

Sea Eklund
ledamot

Teppo Suontakanen
ledamot

Birkitta Salonen
ledamot

Katri Aula
ledamot